

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 120/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

186/2009. (VI. 24.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **miskolci** panaszosok¹ képviselőjében eljáró budapesti jogi képviselő 2009. március 9-én előterjesztett **panaszát** a 2009. június 24-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében, és az elfogultságát bejelentő dr. Kádár András Kristóf testületi tag részvétele nélkül – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Miskolci Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az intézkedés alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

Jelen állásfoglalás rendelkező részében megjelölt, a tárgyi rendőri intézkedéssel érintett panaszosok 2009. március 9-én alakszerű meghatalmazással – a panasz benyújtására és a szükséges egyéb jogi cselekmények elvégzésére – feljogosított jogi képviselőjük útján 2008. március 9-én postai úton nyújtották be panaszukat a Városi Bíróság gazdasági bejárata előtt végrehajtott rendőri intézkedéssel szemben.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

II.

A panaszos és felesége jogi képviselőjük útján előadták, hogy 2009. március 5-én a Miskolci Városi Bíróságra kellett menniük hivatalos ügyben, és a gépjárműjükkel a környéken parkoltak. A cégbíróság biztonsági őre minősíthetetlen hangon figyelmeztette őket, hogy tilosban várakoznak (annak ellenére, hogy az út mindkét oldalán gyakorlatilag folyamatos volt az autósor), majd mivel nem járt sikerrel, rendőrt hívott. A helyszínre érkező kettő fő rendőrjárőr a panaszosok adatait rögzítette, (a panaszosok szerint az igazoltatásnak engedelmességek, a rendőri intézkedéssel szemben ellenállást nem tanúsítottak), felkérte őket, hogy el ne távozzanak addig, amíg a helyszínelők meg nem érkeznek, és fényképfelvételeket nem készítenek a szabálysértő gépjárműről.

A panaszos állítása szerint 08.45 – 09.00 óra körüli időben a várakozás ideje alatt beült az autójába a jobb első ülésre, és tekintettel arra, hogy a rossz időben megázott, s a hideg miatt, illetve, hogy meg ne fázzon a nedves ruhájában, a jármű motorját beindította. Ezt észlelve az egyik rendőr kérdőre vonta a panaszost, amiért szerinte az el kívánta hagyni a helyszínt és a vezető oldali ajtó oldaláról behajolva a kocsiba megpróbálta a gépjármű indítókulcsát kivenni. Ezt követően a panaszos által is hallhatóan a rendőr segítséget hívott azzal, hogy megtámadták.

A helyszínre érkező rendőrök megkísérelték a panaszost földre vinni, és emberi méltóságát megsértve a gépjármű melletti nagy kiterjedésű víztócsába kényszeríteni, valamint az indítókulcsot tőle elvenni. Ezt követően a rendőrök megbilincseltek, amelynek a panaszos nem állt ellen. A panaszos a gépjármű indítókulcsát átadta feleségének, akitől azt a rendőrök elvették és feleségét is megbilincseltek, majd mindkettejüket rendőrségi gépjárműbe kényszerítették. A panaszos sérelmezte, hogy mindkettejükkel szemben szükségtelen és aránytalan fizikai- testi kényszert alkalmaztak. A panaszos feleségének gépjárműbe ültetésekor fejét indokolatlanul nagy erővel lenyomták, annak ellenére, hogy ő is és férje is közölte a rendőrökkel, hogy korábban fejműtéten esett át. A panaszosok azt is sérelmezték, hogy a rendőrök az intézkedés alatt rasszista szavakat és kifejezéseket használtak.

A panaszosokat előállították a városi rendőrkapitányságra, ahol a panaszos felesége nem kapta meg időben gyógyszereit és rá etnikai hovatartozása okán ismételt rasszista kifejezéseket használtak.

A Testület a panaszosok jogi képviselője irányában megfogalmazott, a tényállás pontosítása érdekében feltett kiegészítő információk bekérése kapcsán az alábbi tájékoztatást kapta:

1) A panaszosok a rendőri intézkedéssel érintett cselekmény elkövetése napján reggel 9 órától, este 6 óráig voltak a rendőrhatalóság felügyelete alatt, mint előállított személyek.

2) A panaszosok állítása szerint sem vizet, sem élelmet nem kaptak az előállítás ideje alatt, annak ellenére, hogy azt kértek.

3) A panaszos felesége két fajta gyógyszert szed – (...) -ot és (...) -ot –, melyet kérése ellenére nem biztosítottak számára az előállítás ideje alatt, annak ellenére, hogy azt kifejezetten kérte. Állítása szerint ezt követően 3 napig kapott infúziót a kórház pszichiátriai osztályán.

4) A panaszos felesége állítása szerint az őt azt mondta neki, hogy „Büdös cigány, halj meg, nem kapsz semmit” és bevitt neki egy cipőfüzőt, hogy akassza fel magát.

III.

A Testület az ügy kivizsgálása érdekében bekérte az intézkedésben érintett városi rendőrkapitányság vezetőjétől az ügyben készült valamennyi iratot, jelentést, jegyzőkönyveket, valamint kiegészítő információkat az eset kapcsán történt további kérdések tisztázása érdekében.

A rendőrségi iratokból megállapítható, hogy 2009. március 5-én 09 óra 15 perckor a szolgálati helyükre kivonuló gyalogos járőrpártól intézkedést kért a városi bíróság rendészetének dolgozója, melynek során tájékoztatta a rendőröket, hogy több mint egy órája a bíróság gazdasági bejáratát elállva parkol a (...) forgalmi rendszámú VW Golf típusú személygépkocsi, mely akadályozza a bíróságra gépjárművel történő ki- és bejutást. Azt is elmondta, hogy két nő rendszeresen visszatér a gépjárműhöz, de kérése eszközzel rendelkező gépjárművet kért és megkezdte a személygépkocsi adatainak rögzítését. Ez idő alatt érkezett a gépkocsihoz a panaszos felesége és a másik hölgy, akik trágár módon szidni kezdték a bejelentőt és továbbra sem akartak az útból elállni. A rendőr felszólította a panaszos feleségét, hogy igazolja magát, melynek során a helyszínre érkezett az addig a bíróságon tartózkodott panaszos és az intézkedést foganatosító rendőröket vonta kérdőre trágár módon. Az intézkedő rendőr közölte a panaszossal, hogy szabálysértés miatt intézkedik és igazoltatásra szólította fel. A panaszos a felszólításnak először nem tett eleget, mondván, hogy nem hordja magával az igazolványát, adatait pedig nem diktálja be. Amikor a rendőr közölte a panaszossal, hogy az igazoltatás megtagadása miatt előállításra kerül, a panaszos az adatait bediktálta.

A rendőr az adatok rádióan történő ellenőrzését végezte, amikor a panaszos a szabálytalan helyen várakozó gépkocsi jobb első ajtaját kulccsal kinyitotta, beült és a gépjármű motorját beindította. Ekkor a rendőr – attól tartva, hogy a panaszos a helyszínt elhagyja – felszólította a panaszost, hogy a gépjármű motorját állítsa le, szálljon ki a gépkocsiból és a rendőri intézkedés befejezéséig maradjon a kocsi mellett. A panaszos ennek a felszólításnak nem tett eleget. Ekkor a rendőr a vezetőülés oldali ajtót kinyitva ismételt a gépjármű motorjának leállítására szólította fel a panaszost, de ő közölte vele, hogy nem érdekli a rendőri intézkedés, azt csinál, amit akar. A rendőr ekkor az indítókulcshoz nyúlt, hogy leállítsa a gépjármű motorját, azonban a panaszos a kezére ütött és azt mondta, „ne képzeld, hogy leállítod a kocsimat”, ezt

követően kiszállt a gépjárműből. Az intézkedő rendőr ekkor – attól tartva, hogy a panaszos a helyszínt elhagyja – közölte a panaszossal, hogy megbilincseli és előállítja. Ennek során megfogta a panaszos vállát, aki bal könyökével hátraütött, amellyel a rendőr mellkasát találta el. Erre az agresszív mozdulatra a rendőr a panaszos karja és nyaka megfogásával a gépkocsihoz nyomta a panaszost és megkezdte a bilincselést.

A panaszos felesége ezt látva a rendőr kezét ütve megpróbálta a bilincset elvenni tőle, ezzel is megakadályozva férje megbilincselését. A rendőrök a helyszínen lévő két közterület felügyelő segítségét kérve a hölgy megfékezésére, megbilincseltek a panaszost, majd a segítségül érkező helyszínelő rendőrök biztosításával a panaszos feleségét is megbilincseltek és megkezdtek előállításukat.

Az intézkedés során a panaszos nyakán hámsérülések, míg az intézkedő rendőr kezén és csuklóján zúzódások, hámsérülések, mellkasán zúzódások keletkeztek. Mindkettejük sérülései 8 napon belüli gyógytartamban kerültek megállapításra.

A rendőrségi kivizsgálás eredményeként megállapítást nyert, hogy a rendőri intézkedés szükséges, jogszerű, szakszerű, arányos és indokolt volt.

A panaszosok előállítása 2009. március 5-én 09 óra 15 perctől 17 óra 10 percig tartott.

Az előállítás ideje alatt a panaszosok nyilatkozatuk szerint nem kértek a napszaknak megfelelő élelmezési ellátást.

A panaszos felesége egészségügyi problémája kapcsán szívbetegségét jelölte meg, azonban az orvosi vizsgálat során nem nyilatkozott arról, hogy milyen gyógyszert szed, illetve van-e gyógyszer igénye.

IV.

A fentiekben ismertetett tényállás, a panaszosok és az intézkedést foganatosító rendőrök nyilatkozatai figyelembe vételével a Testület az alábbiakat állapította meg.

1) A panaszos, felesége és anyósa 2009. március 5-én a reggeli órákban a városi bíróságra ment –, ahová a panaszost a bíróság megidézte – a panaszos felesége által vezetett – ismerősüktől kölcsönkért – (...) forgalmi rendszámú VW Golf típusú személygépkocsival.

A gépjárművel a bíróság gazdasági bejárata előtt a gépkocsik ki- és behajtását akadályozva váraakoztak, és a bíróság rendészetének munkatársa felszólítására onnan nem álltak el.

A Testület nem tudta elfogadni azt a panaszos által védekezésékként felhozott állítását, hogy „tilosban váraakoznak (annak ellenére, hogy az út mindkét oldalán gyakorlatilag folyamatos volt az autósor)”. A helyszínen készült fényképmelléletek ugyanis

egyértelműen azt bizonyítják, hogy az autókihajtónál parkoltak, ezzel is akadályozva a bíróság épületébe történő be-, illetve kihajtást.

2) Ekkor a rendészet munkatársa rendőri segítséget kért, melynek eredményeként a kimerülő rendőrfőnök igazoltatta a panaszos feleségét, majd az időközben megérkező panaszost is igazoltatásra szólította fel. A panaszos ennek először nem tett eleget, majd az előállítás kilátásba helyezését követően bement személyi adatait és beült a gépkocsiba, mert fázott.

A panaszos ezzel kapcsolatban a panaszban leírta, hogy „a rossz időben megázott, s a hideg miatt, illetve, hogy meg ne fázzon nedves ruhájában, a jármű motorját beindította.”

A Testület megállapította, hogy a panaszos állítása e tekintetben nem felel meg a valóságnak, figyelemmel az Országos Meteorológiai Szolgálat tájékoztatására, mely szerint 2009. március 05-én 08 óra és 09 óra előtt utoljára mért csapadék 01 órakor 10 perces időintervallumban, a csapadék összege 0,1 mm volt.

A Testület továbbá rögzíti, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) szerint „a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani” Ezen jogszabályhely alapján a Testület álláspontja szerint az igazoltatás a közrend védelme érdekében történt, tehát arra megfelelő joggal került sor.

3) A panaszos a gépjármű beindítását követően a rendőr azon felszólítására, hogy azt állítsa le és szálljon ki a gépkocsiból elutasító választ adott, és amikor a rendőr a gépjármű indítókulcsát ki akarta venni a kocsiból, ráütött a kezére.

Ezt követően a panaszos a gépkocsiból kiszállt, és amikor az intézkedő rendőr megfogta a vállát, könyökével hátraütött, amellyel a rendőrt megütötte. Az intézkedő rendőrök ezután testi kényszer alkalmazását követően megbilincseltek, és a rendőrségi gépjárműbe ültették.

A panaszos kifogásolta, hogy szándékosan, emberi méltóságának megsértésével a gépjármű melletti nagy kiterjedésű víztócsába kényszerítették – sikertelenül.

Az Rtv. 47. §-a szerint „a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

A Testület kétséget kizáró módon nem tudta megállapítani a szükségtelen és aránytalan fizikai – testi kényszer alkalmazását, mert a panaszos beadványában foglaltak és a rendőri jelentés e tekintetben feloldhatatlan ellentmondást tartalmaz.

4) A panaszban sérelmezte a panaszos, hogy feleségének a gépjárműbe történő beültetésekor fejét nagy erővel lenyomták, annak ellenére, hogy közölték a rendőrökkel korábbi fejműtéte tényét.

A fejműtetre a Megyei Kórházban 2006. augusztus 1-jén került sor, azonban a tekintetben, hogy ez a műtét mennyire befolyásolja és változtatja meg azt, hogy milyen nagy erővel nyomták le a panaszos fejét – a sérülések elkerülése érdekében –, a Testület ilyen jellegű szakértelem hiányában nem tudja megállapítani.

5) A panaszban többször is leírták, hogy a rendőrök rasszista szavakat használtak és a panaszos etnikai hovatartozására utaltak. A rendőrök leírták, hogy a panaszosok trágár kifejezésekkel illették őket intézkedésük miatt, valamint a bíróság rendészetének dolgozóit is.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Testület az ellentmondásokra tekintettel nem tud állást foglalni a tekintetben, hogy valóban hangzottak-e el ilyen jellegű kifejezések, vagy sem. Ugyanakkor megjegyzi a Testület, hogy a panaszosok több állítása bizonyíthatóan nem felel meg a valóságnak (pl. rossz időjárásra, nedves ruhára hivatkozása, a tilos parkolás körülményeinek valótlan előadása, valamint a bilincselés során tanúsított ellenálló magatartása) és ez erősen megkérdőjelezi szavahihetőségüket.

6) A panaszosok azt is sérelmezték, hogy a panaszos felesége nem kapta meg időben a gyógyszereit.

Ezzel kapcsolatban megállapítható, hogy a panasszal érintett személy (...) és (...) megnevezésű tablettákat szed. Ezeket a gyógyszerek szorongásos állapot, pánikbetegség, illetve depresszió kezelésére szolgálnak, és ha az előírt mennyiség beszedése kimarad, a gyógyszerek betegtájékoztatója szerint, egyszerűen a következő adagot annak esedékességekor kell bevenni.

Ezzel kapcsolatban megállapítható, hogy a panaszos befogadásakor és orvosi vizsgálatokor panaszmentes volt, betegsége nem hivatkozott. Gyógyszer nem volt nála és nem is jelezte gyógyszerigényét a vizsgálat során.

7) A panaszosok a kiegészítő információk bekérése során panaszolták továbbá, hogy nem kaptak ételmezt az 5 órát meghaladó fogva tartásuk során

A rendőrség által megküldött iratokban található nyilatkozatokban a panaszosok egyértelműen megjelölték, hogy napszakkal megfelelő étkezést NEM kérnek.

8) A Testület tudomással bír arról, hogy a panaszosok feljelentésére a Városi Nyomozó Ügyészség, bántalmazás hivatalos eljárásban büntette miatt rendelt el nyomozást az intézkedést foganatosító rendőr ellen, valamint arról is, hogy a Városi Rendőrkapitányság az ügy iratait megküldte a Városi Nyomozó Ügyészségnek hivatalos személy elleni erőszak büntettének megalapozott gyanúja miatt.

V.

A rendelkezésre álló adatok és információk ismeretében a Testület megállapítása szerint alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, ezért a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2009. június 24.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,
testületi tag

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes,
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület